

Jeroen Kester
29 september 2020

Onderzoek: reactie op aanscherpingen coronamaatregelen

Samenvatting

Nieuwe maatregelen vallen goed, maar vertrouwen in corona-aanpak daalt: 'Het is voor nu te weinig en te laat'

De meeste mensen in het land (64 procent) steunen het nieuwe pakket coronamaatregelen. Toch daalt het vertrouwen in de overheidsaanpak na de persconferentie van gisteravond tot een dieptepunt. Het is te weinig, te laat, zeggen veel mensen.

Na een zomer van versoepelingen moet de broekriem worden aangetrokken, was de boodschap van premier Rutte en De Jonge gisteravond. De steden kleurden de afgelopen weken steeds roder en ook daarbuiten verspreidde het virus zich snel. En dus, zo besloot het kabinet, gaat onder andere de horeca eerder dicht, is publiek niet meer welkom langs de lijn en wordt het sociaal contact beperkt.

Steun voor genomen maatregelen

Elk van deze maatregelen kan rekenen op steun van een meerderheid van de mensen in het land, zo blijkt uit onderzoek van EenVandaag onder ruim 23.000 leden van het Opiniepanel. Zo is een meerderheid voor de ingrijpende maatregel om maximaal drie gasten op bezoek te laten komen. Ook voor het eerder sluiten van de horeca, of het weren van publiek bij prof- en amateurwedstrijden is draagvlak. Al met al zijn twee op de drie mensen tevreden over het totaalpakket.

Maar er is meer onvrede over het aangekondigde pakket dan deze cijfers doen vermoeden. Zo vindt een grote groep (45 procent) dat Rutte gisteravond te weinig maatregelen heeft aangekondigd. Vooral 65-plussers en kiezers van de linkse oppositie vinden het pakket mager. 31 procent noemt het pakket voldoende. Een ondervraagde uit het onderzoek: "De maatregelen zijn an sich goed, maar voor in een minder alarmerende fase. Ik vrees dat dit pakket voor nu te weinig en te laat is."

Mondkapjesplicht op meer plekken

Tot frustratie van veel mensen beperkt het kabinet zich tot een advies over het dragen van mondkapjes op openbare plekken. In het onderzoek pleit een ruime meerderheid (63 procent) voor een verplichting. Vooral op plekken waar moeilijk afstand gehouden kan worden, zoals in de supermarkt (71 procent), in andere winkels (68 procent) en bij contactberoepen (67 procent), is de roep om dit middel groot.

Het kabinet laat nu aan winkeliers of ze klanten zonder kapje weigeren. "Dat halve zachte over die mondkapjes brengt alleen maar verwarring. Stel die mondkapjes gewoon verplicht in plaats van dat aan de winkeliers over te laten. Nu krijg je discussies in winkels", aldus een ondervraagde. En een ander: "Het kabinet moet zijn ego inslikken en mondkapjes verplichten in openbare ruimtes." Op straat, in restaurants of café's heeft een mondkapjesplicht volgens mensen minder zin.

Vertrouwen aanpak op dieptepunt

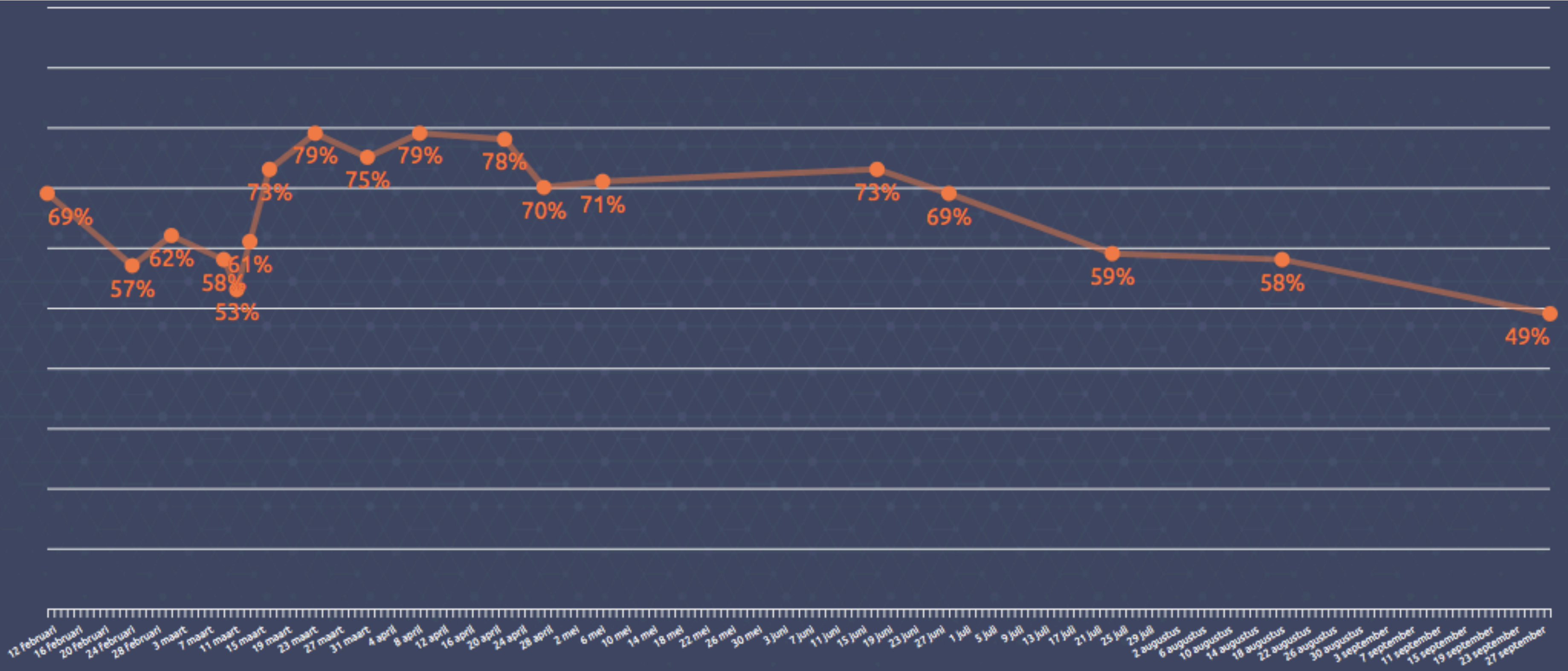
De meeste mensen denken dat het aangekondigde pakket maatregelen niet genoeg is om een tweede intelligente lockdown te voorkomen. 65 procent denkt dat die er alsnog komt voordat het virus definitief het land uit is. Die moet voor iedereen gelden en niet alleen voor de kwetsbaren, zegt een meerderheid van de ondervraagden (64 procent) daarbij.

Dit alles zorgt ervoor dat het vertrouwen in de overheidsaanpak tot een dieptepunt is gedaald sinds de start van de crisis. 49 procent steunt de manier nog waarop het kabinet, het RIVM en de GGD's het virus proberen te bestrijden. In de laatste twee weken is dit vertrouwen sterk afgenomen, met 10 procent.

Vertrouwen in overheidsaanpak coronavirus op laagste punt sinds crisis

Hoeveel vertrouwen heb je in de manier waarop de overheid omgaat met de uitbraak van het coronavirus?
Met 'overheid' bedoelen wij de betrokken organisaties. Denk aan het RIVM, de GGD of het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport.

- Zeer veel vertrouwen 7%
- Redelijk veel vertrouwen 42%
- Niet zo veel vertrouwen 31%
- Helemaal geen vertrouwen 18%
- Weet niet / geen mening 1%

Nieuwe maatregelen

Steun voor nieuwe maatregelen

Hoeveel vertrouwen heb je erin dat de volgende ministers hun werk als minister goed doen?

	Veel	Redelijk wat	Weinig	Geen	Weet niet
Mark Rutte	24%	37%	21%	16%	2%
Hugo de Jonge	14%	36%	25%	23%	2%

Nieuwe maatregelen

In een persconferentie heeft het kabinet maandag nieuwe maatregelen aangekondigd om het stijgende aantal coronabesmettingen tegen te gaan. De maatregelen blijven in ieder geval 3 weken gelden.

Kun je van iedere maatregel aangeven of je het een goede of een slechte zaak vindt dat die nu wordt genomen?

	Goede zaak	Slechte zaak	Weet niet
Geen publiek meer bij sportwedstrijden van profs	72%	23	5%
Geen publiek meer bij sportwedstrijden van amateurs	66%	27%	7%
Alle sportkantines gaan dicht	71%	23%	6%
Thuiswerken als het kan en strengere handhaving. Werkgevers die mensen toch naar kantoor halen, worden aangesproken of moeten tijdelijk sluiten.	77%	17%	6%

De volgende maatregelen gaan over horeca en winkels.
Kun je van iedere maatregel aangeven of je het een goede of een slechte zaak vindt dat die nu wordt genomen?

	Goede zaak	Slechte zaak	Weet niet
Horeca moet om 22.00 sluiten, vanaf 21.00 niemand meer naar binnen	59%	31%	10%
Registratieplicht voor horeca en contactberoepen (bv kappers); moeten verplicht gegevens vragen van klanten voor contactonderzoek.	75%	17%	7%
In de supermarkten wordt een winkelwagen verplicht	80%	14%	6%
Ouderen en kwetsbaren krijgen dagelijks speciale tijdstippen om te winkelen in supermarkten.	78%	12%	10%
Advies om mondkapjes te dragen in winkels in Amsterdam, Rotterdam en Den Haag. Winkeliers mogen klanten zonder weigeren.	68%	24%	8%

Maatregelen voldoende?

Steun voor maatregelen, maar kunnen lockdown niet voorkomen

Ook kondigde het kabinet strengere bezoekregels voor binnen en buiten aan.

Vind jij deze maatregelen een goede of een slechte zaak?

	Goede zaak	Slechte zaak	Weet niet
Thuis mag je maximaal 3 personen (vanaf 13 jaar) buiten je eigen huishouden op bezoek hebben	60%	28%	11%
Buitenshuis mag je met maximaal 4 personen afspreken buiten je eigen huishouden	64%	27%	9%
In publieke ruimtes binnen mogen maximaal 30 personen samenkomen, exclusief personeel.	66%	26%	8%
Bij bijeenkomsten in de buitenlucht mogen maximaal 40 personen samenkomen, exclusief personeel.	61%	30%	9%

Alles bij elkaar genomen: in hoeverre ben je positief of negatief over het totale pakket aan nieuwe maatregelen dat vanaf dinsdagmiddag ingaat?

Heel positief 11%

Redelijk positief 53%

Redelijk negatief 17%

Heel negatief 16%

Weet niet / geen mening 3%

Als het gaat om de verspreiding van het coronavirus in Nederland, hoe denk je over de hoeveelheid maatregelen die de overheid nu neemt?

De overheid neemt voldoende maatregelen 31%

De overheid neemt te veel maatregelen 17%

De overheid neemt te weinig maatregelen 45%

Weet niet / geen mening 7%

In maart ging Nederland in een 'intelligente lockdown' om het coronavirus in te dammen. Iedereen moest zoveel mogelijk thuisblijven en thuiswerken. Veel was gesloten, zoals scholen, uitgaansgelegenheden, en contactberoepen. Inmiddels hebben we weer meer vrijheden.

Vind jij dat we in de huidige corona omstandigheden weer in een 'intelligente lockdown' moeten gaan?

Ja 35%

Nee 53%

Weet niet / geen mening 12%

Stel dat er een nieuwe lockdown komt in Nederland, voor wie moet die dan gelden: voor iedereen of alleen voor kwetsbare groepen, zoals bv ouderen en mensen met een slechte gezondheid?

Voor iedereen 64%

Alleen voor mensen met een kwetsbare gezondheid 28%

Weet niet / geen mening 8%

Het aantal besmettingen met het coronavirus loopt in Nederland hard op. Verwacht je wel of niet dat er een tweede 'intelligente lockdown' komt?

Dat verwacht ik wel 65%

Dat verwacht ik niet 22%

Weet niet / geen mening 13%

Mondkapjes

Meerderheid voor verplichte mondkapjes op meer plekken

Het kabinet moet zijn aandacht verdelen tussen 'het stoppen van het coronavirus' en 'de economische problemen'.

Wat vind je van de huidige balans tussen deze twee elementen? Kies hieronder de stelling waar je het 't meeste eens bent.

Het kabinet heeft nu een balans gevonden tussen 'het stoppen van het coronavirus' en 'de economische problemen'. 33%

Het kabinet richt zich nu te veel op 'het stoppen van het coronavirus' en te weinig op 'de economische problemen'. 27%

Het kabinet richt zich nu te weinig op 'het stoppen van het coronavirus' en te veel op 'de economische problemen'. 26%

Weet niet / geen mening 13%

Mondkapjes verplichten?

Volgens sommigen zouden mondkapjes kunnen helpen om besmettingen te voorkomen, bijvoorbeeld omdat mensen niet altijd anderhalve meter afstand houden. Zij pleiten voor het verplichten van mondkapjes op meer openbare plekken. Anderen zijn hier tegen, omdat er volgens hen onvoldoende wetenschappelijk bewijs is dat het werkt. Ook denken ze dat mensen met een mondkapje minder geneigd zijn afstand te houden en vrezen ze dat het lastig te handhaven is.

Op dit moment zijn mondkapjes verplicht in het openbaar vervoer en in het vliegtuig.

Ben jij voor of tegen het verplicht stellen van mondkapjes op meer openbare plekken in Nederland?

Voor 63%

Tegen 29%

Weet niet / geen mening 7%

Stel dat er op meer plaatsen mondkapjes verplicht worden, waar zou dat dan moeten volgens jou? Vink alle plaatsen aan waar jij vindt dat mondkapjes verplicht moeten worden.

Selecteer alles wat van toepassing is.

Supermarkt 71%

Winkels 68%

Contactberoepen, bv kapper 67%

Café 45%

Restaurant 39%

Bioscoop, theater 55%

Op straat 24%

Anders 9%

Geen van deze 16%

Weet niet / geen mening 3%

Over dit onderzoek

Het onderzoek is gehouden op 28 september en 29 september 2020. De vragenlijst is verstuurd na de persconferentie van het kabinet op 28 september. Aan het onderzoek deden 23.875 leden van het EenVandaag Opiniepanel mee. Het onderzoek is na weging representatief voor zes variabelen, namelijk leeftijd, geslacht, opleiding, burgerlijke staat, spreiding over het land en politieke voorkeur gemeten naar de Tweede Kamerverkiezingen van 2017. Het Opiniepanel bestaat uit 70.000 leden.

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met onderzoeker Jeroen Kester:
jeroen.kester@eenvandaag.nl

Over het EenVandaag Opiniepanel

Het EenVandaag Opiniepanel bestaat uit ruim 55.000 mensen. Zij beantwoorden vragenlijsten op basis van een online onderzoek. De uitslag van de peilingen onder het EenVandaag Opiniepanel zijn na weging representatief voor zes variabelen, namelijk leeftijd, geslacht, opleiding, burgerlijke staat, spreiding over het land en politieke voorkeur gemeten naar de Tweede Kamerverkiezingen van 2017. Panelleden krijgen ongeveer één keer per week een uitnodiging om aan een peiling mee te doen. Op de meeste onderzoeken respondeert 60 tot 70 procent van de panelleden.

